

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Capcelea Liviu în numele inculpatului Cornea Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Cornea Veaceslav xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în mun. Chișinău
xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.10.2017 – 05.04.2018;

Instanța de apel: 10.05.2018 – 30.05.2018;

Instanța de recurs: 16.08.2018 – 13.11.2018.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 aprilie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cornea Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.192 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Conform art.87 alin.(2) Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă aplicată lui Cornea Veaceslav prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 august 2014 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6 000 lei cu privarea de dreptul de a conduce orice mijloc de transport pe un termen de 3 ani, se va executa de sine stătător.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Cornea Veaceslav la data de 05.08.2016, aproximativ la ora 11:00, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în apropierea „Școlii Sportive nr.6” situată pe str. Ion Pelivan 30/1, mun.

Chişinău a sustras din buzunarul lateral al rucsacului ce aparţine minorei xxxx un telefon mobil de model „Samsung AM G355H/DS”, cu nr. de xxxx, în care era activată cartela SIM cu nr.xxxx, după care, cu bunul sustras a părăsit locul infracţiunii, cauzându-i astfel părţii vătămate un prejudiciu material în sumă de 2 000 lei.

3. Împotriva sentinţei a declarat apel procurorul, solicitând casarea parţială a sentinţei din motivul blândeţii pedepsei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care Cornea Veaceslav să fie condamnat în baza art.192 alin.(2) Cod penal, la 1 an 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând blândeţea pedepsei în raport cu cele comise.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a indicat:

- la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei penale aplicate în privinţa lui Cornea Veaceslav, instanţa de judecată urma să ţină cont de categoria infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat şi nu în ultimul rând, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului;

- la individualizarea pedepsei instanţa a motivat hotărârea emisă prin aceea că inculpatul Cornea Veaceslav se căieşte sincer de cele comise, a recunoscut integral vinovăţia în fapta incriminată, infracţiunea comisă face parte din categoria celor uşoare, deşi instanţa a menţionat că anterior Cornea Veaceslav a mai comis infracţiuni, antecedentele penale nefiind stinse, careva concluzii în vederea corectării nu a făcut şi a considerat oportună numirea pedepsei de 1 an închisoare, cu suspendarea condiţionată a pedepsei închisorii în baza art.90 Cod penal pe un termen de probaţiune de 2 ani;

- pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanţele cauzei, lipseşte motivarea aplicării prevederilor art.90 Cod penal şi nu va duce la corectarea inculpatului şi nu restabileşte echitatea socială;

- potrivit prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal, în conformitate cu dispoziţiile părţii generale din acelaşi cod;

- în acest context, pedeapsa stabilită de prima instanţă este vădit prea blândă în coraport cu circumstanţele cauzei;

- *menţinerea sentinţei poate deschide calea pentru un precedent judiciar greşit.*

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 30 mai 2018, apelul declarat a fost admis, casată parţial sentinţa, în partea stabilirii pedepsei şi pronunţată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care lui Cornea Veaceslav, recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.192 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 1 an 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.87 alin.(2) Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă aplicată lui Cornea Veaceslav prin sentinţa Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 04 august 2014 pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal în mărime de 300 unităţi convenţionale, ce constituie 6 000 lei cu privarea de dreptul de a conduce orice mijloc de transport pe un termen de 3 ani, se va executa de sine stătător.

În rest sentinţa a fost menţinută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a conchis asupra aplicării prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, fără a aprecia în mod corespunzător circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii, pericolul social, că infracțiunii săvârșită de către inculpat atentează la proprietatea persoanei. În contextul dat, instanța de apel a considerat că aceste chestiuni, evaluate în ansamblu, nu puteau duce la aplicarea prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, în speță.

Instanța de apel a statuat că circumstanțele invocate de către prima instanță nu îndreptățesc faptele comise de către inculpat și deci, nu poate genera aplicarea unei pedepse neechitabile, mai mult, soluția adoptată de către prima instanță nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pentru a nu admite pe viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, or, aplicarea unor pedepse penale reale cu închisoare ar asigura conștientizarea de către Cornea Veaceslav a celor comise cu adoptarea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul în societate.

Instanța de apel a mai reținut că în cauza dată nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea fetei inculpatului, iar în calitate de circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 din Codul penal au fost stabilite: recunoașterea vinovăției și căina sinceră, pe când aceste circumstanțe au fost luate în considerație la examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, astfel inculpatul beneficiind de o reducere a pedepsei cu 1/3 din cea prevăzută de lege, deci acestor circumstanțe nu le pot fi redade dublă valoare juridică și aplicabilitate în suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Instanța de apel a considerat necesară casarea parțială a sentinței, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal în cauză și cu stabilirea față de inculpat a pedepsei cu închisoare pe un termen de 1 an 4 luni, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, pe care a considerat-o echitabilă și aptă să atingă scopul pedepsei penale.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Capcelea Liviu în numele inculpatului, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probațiune, considerând că instanța de apel și-a întemeiat soluția de condamnate pe aceleași probe care au fost examinate în prima instanță;

- instanța urma să-i aplice inculpatului o pedeapsa mai blândă, neprivativă de libertate, pe motiv că pe parcursul urmăririi penale și la examinarea cauzei a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a recuperat integral paguba și singur partea vătămată a solicitat să nu-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă privativă de libertate;

- instanța de apel a stabilit o pedeapsă la limita maxim posibilă, deși în privința inculpatului lipsesc careva circumstanțe agravante.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele invocate sunt vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația inculpatului.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total sau parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit conținutului recursului declarat, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că deși instanța de apel just a constatat vinovăția inculpatului Cornea Veaceslav, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.192 alin.(1) Cod penal, în temeiul cumulului de probe cercetat prin prisma prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului nu a ținut cont pe deplin de toate circumstanțele cauzei.

Cercetând materialele cauzei în raport cu criticile formulate de recurent instanța de recurs consideră că, în speță sunt prezente erorile de drept invocate de recurent, iar concluzia instanței de apel, prin care s-a decis stabilirea pedepsei de 1 an 4 luni închisoare, este adoptată fără a se verifica corectitudinea și veridicitatea tuturor argumentelor și alegațiilor invocate în apelul procurorului.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu prevederile art.75 Cod penal, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Totodată, Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul penal menționează, că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Din actele cauzei se reține că cauza penală a fost judecată de instanțele de fond în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Inculpatul a recunoscut integral fapta prejudiciabilă săvârșită și s-a căit

sincer de cele comise, acceptând judecarea cauzei în procedură simplificată, care permite redozarea pedepsei în privința inculpatului cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare sau cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Infrațiunea în baza căreia Cornea Veaceslav a fost condamnat, raportată la art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor celor ușoare.

Totodată ținând cont și de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, în caz de aplicare a pedepsei cu închisoare, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, stabilindu-i-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei. Astfel, pentru art.192 alin.(1) Cod penal pedeapsa din sancțiune este de la 650 la 850 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Prin urmare, potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei sub formă de închisoare și în cazul dat, închisoarea maximă este de 1 an 4 luni închisoare.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră că inculpatului Cornea Veaceslav greșit i-a fost aplicată pedeapsa de 1 an 4 luni închisoare, în limita maximă permisă de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, astfel neglijându-se efectul atenuant care este impus de procedura simplificată.

În cazul dat, instanța de judecată nu a operat între limita minimă de 3 luni închisoare și limita maximă de 1 an 4 luni închisoare. În atare situație, concluzia instanței de apel că incidența procedurii simplificate nu poate fi valorificată și ca o circumstanță atenuantă, pe motiv că aceasta ar însemna că aceleiași situații de drept i s-ar acorda o dublă valență, este lipsită de suport logistic în situația când se aplică o pedeapsă maximul posibil. De fapt, nici nu este clar argumentat care este incidența atrasă în urma examinării cauzei în procedura simplificată.

Mai mult, instanța de apel urma să verifice veridicitatea afirmațiilor din apelul procurorului că, *inculpatul Cornea Veaceslav a recunoscut vina doar în instanța de judecată*, or, acest argument al procurorului contravine întrutotul proceselor-verbale de audiere a lui V. Cornea în calitate de bănuit și învinuit (f.d.124, 150).

La fel, reieșind din cerințele art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel în mod obligator urma să se expună și asupra „motivului” invocat de procuror în apel și anume că, *menținerea sentințe ar deschide calea pentru un precedent judiciar greșit*, motiv pe care instanța de recurs î-l respinge ca fiind irelevant și lipsit de suport juridic.

Astfel, admitând recursul acuzării, instanța de apel nu a clarificat obiectiv toate circumstanțele cauzei supuse judecării, adoptând o decizie nemotivată în latura individualizării pedepsei lui Cornea Veaceslav, în baza art.192 alin.(1) Cod penal.

Acestea fiind reținute, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul ordinar declarat de către avocatul Capcelea Liviu în numele inculpatului, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel adoptată pe caz, în latura penală ce ține de stabilirea măsurii de pedeapsă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

Colegiul penal lărgit conchide că, într-adevăr, în lipsa unor circumstanțe agravante, nu poate fi justificată stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse la limita maximă, doar prin interpretarea eronată că – aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală nu permite admiterea circumstanței atenuante – recunoașterea vinovăției, prevăzută la art.77 alin.(1) lit. f) Cod penal. Ținând cont de cele expuse, faptul că, argumentele procurorului privind nerecunoașterea vinovăției la etapa urmăririi penale nu corespund adevărului, Colegiul penal v-a stabili în privința lui V. Cornea o pedeapsă în limitele Legii, în conformitate cu art.art.61, 75-78 Cod penal, reducând această pedeapsă sub limita maximă permisă de art.361¹ alin.(8) Cod penal.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Capcelea Liviu în numele inculpatului Cornea Veaceslav, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui Cornea Veaceslav xxxx, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Cornea Veaceslav xxxx se consideră condamnat în baza art.192 alin.(1) Cod penal și i se stabilește pedeapsa sub formă de 1 (un) an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei lui *Cornea Veaceslav xxxx* se calculează din momentul reținerii acestuia.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico